

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal Hegedüs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Európa gyásza Bratianu Jonel halála felett

Bratianu Jonel halála híre tegnap reggel az egész világsajtóban megjelent és minden újság, mint az európai politika egyik legnagyobb eseményét tárgyalja. Most látszik meg igazában Bratianu világpolitikai nagysága. —

Európa keletének mérlegét tartotta husz év óta Bratianu a kezében és így természetesen a világ figyelmé most, hogy a nagy kormányzó erő olyan tragikusan kidőlt, a világ figyelmé ismét errefelé fordul. A világsajtó megállapítja azon-

ban, hogy Románia számára bármilyen nagy csapás is Bratianu halála.

de az ország helyzetében nyugalmában és biztonságában változást nem jelent.

litikai végrendeletet is hagyott hátra.

Jóllehet Bratianu váratlanul, 63 éves korában érte utól a halál, de már korábban is betegeskedett és kétségtelenül megszabta végrendeletében azt az utat, amit pártja kövessen az ő halála után.

Bukarestből jelentik: Tegnap Saveanu, a kamara elnöke felkérte Maniu Gyulát, a nemzeti-parasztpárt vezérét, akivel hosszabb tanácskozást folytatott, — ugyancsak a pártvezérek között sürgős tárgyalások folytak.

Bukarestből jelentik: Bratianu végrendelete nem tartalmaz csupán családi intézkedéseket, de nem lehetetlen, hogy van még egy végrendelete, amely politikai vonatkozású. A vagyon használatát vezője Bratianu özvegye, Stirbey Elize hercegnő, akinek halála után az egész vagyon fiára: Bratianu György egyetemi tanárra száll.

Bratianu György egyetemi tanár, kamarai képviselő, Bratianu Jonelnek egyetlen gyermeke. Bratianu Györgyöt nemrégiben a jassi liberális párt elnökévé választották és mindenki őt tekintti Románia jövődi politikai vezérének.

A világsajtó méltatja Bratianut

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: Stresemann német külügyminiszter tegnap táviratilag fejezte ki részvétét Titulescu külügyminiszternek és a kormánynak.

Bukarestből táviratozzák: Tegnap délután a legtöbb akkreditált követ kifejezte részvétét a minisz-

terelnök halála felett a külügyminiszter előtt.

A Berliner Tageblatt méltatja Bratianu nagy diplomáciai tehetségét és kiemeli azokat a szövegeket, melyeket Bratianu hazájának tett.

A Neue Fr. Presse világtörténelmi perspektívába állítja be

Bratianu alakját és felveti a kérdést, ki lesz az utódja.

Londonból jelentik: Az egész angol sajtó foglalkozik Bratianu Jonel halálával és rámutat arra, hogy ő fejezte be azt a nagy művet, amit az első Balkán-háborúban a Balkán nagy politikusai, különösen ő és Pasics megkezdtek.

A francia sajtó a nemzeti- és liberálispart fuzióját jósolja

Párisból táviratozzák: Bratianu Jonel miniszterelnök halála francia politikai körökben mély benyomást keltett. Mindannyi mély részvételt tárgyalták a nagy román férfit váratlan és meglepő elhunytát. Politikai körökben az a vélemény, hogy nem lesznek külpolitikai következményei. Azonban a francia politikusok szerint belpolitikai téren várhatók nagyobb jelentőségű események. A Journal, a Temps, a Journal Des Debats kiemelik, hogy Európa egyik legnagyobb államférfijének elhunytát Bratianu Jonelben, aki-

nek kivételes képességei voltak.

Az ő érdeme, hogy összetartotta a nemzeti erőket. A francia lapok különben koalíciós kormány alakítására biztítják a románokat.

A helyzet megoldása a francia közvélemény szerint a nemzeti párt és liberális párt fuziójában rejlik. A Journal Des Debats hangulatos és meghatározó vezércikket ír Románia gyászáról és kiemeli, hogy Romániának jelenleg nagy szüksége van komoly államférfiakra.

rendeletét, eddig azonban annak tartalmáról nem szivárogtat ki semmi. Bizonyosra veszik, hogy Bratianu Jonel po-

A pártok tanácskozása Bukarestben

A nemzeti parasztpárt át akarja venni a kormányt

A politikai világ figyelmé Maniu Gyula audienciája felé fordul. Maniu tegnap két óra hosszáig volt audiencián a regensztanácsnál és utána Bratianu Vintila kéréste fel őt. Senki se hisz abban, hogy a kormány belemerjen most Maniu kívánságába, hogy új választást rendeljenek el. Bratianu Vintila és Duca, a liberális párt vezetői messzemenő engedelmességre hajlandók a nemzeti kormány alakítása kedvéért, de teljesen a hatalmát nem engedhetik át, mert a pártnak olyan reális erői vannak, a miket az ország nem nélkülözhet.

A nemzeti párti Patria „Erdély egy Maniu-kormányt kíván” címmel foglalkozik az eseményekkel. Bonckés alá veszi Bratianu Jonel politikáját, Erdély nemzeti párti szervezetei

táviratokat küldtek Bukarestbe, hogy követeljük egy Maniu kormány megalakítását,

a mely szerintük egyedül képes a belső békét s a politikai megnyugvást biztosítani. Ezzel karöltve új szabad választást kérnek.

Bukarest, nov. 24. Felbontották Bratianu Jonel vég-

A Nagyváradai Estilap délelőtt féltíz óraker kapta az első hirt Bratianu haláláról

Hogy milyen mélyen érezte Nagyvárad közönsége azt a súlyos gyászt, amit Bratianu Jonel halála jelent, a Nagyváradai Estilap szerkesztősége látta a legjobban.

Bratianu Jonel halálának híre a Nagyváradai Estilaphoz érkezett meg először. Lapunk hírszolgálatát kiállotta a gyorsaság és megbízhatóság tűzpróbáját.

Réggel 9 óraker indították el Bukarestből az első táviratokat a megrendítő gyászról, Bratianu miniszterelnök haláláról. Kitűnő tudósítónk már abba a helyzetbe hozta szerkesztőségünket, hogy kora délelőtt plakátjainak útján hirt adjunk a nagy eseményről s így percek alatt az egész város a szomorú szenzációról beszélt. Az Estilap telefonját megostromolták. Az emberek olyan fájdalmasnak találták a gyászhirot, hogy nem

akarták elhinni és kérdésekkel halmozták el bennünket.

És amikor a déli órákban lapunk megjelent és

egész Erdélyben elsőnek közölte a megrázó hirt,

valósággal megostromolták lap-árusainkat utcán, bódékban. Délután négy óraker még a példányok hatalmas kötegeit dobálta bordái közül a rotációs gép, hogy a város minden részében kielégítsük a hatalmas keresletet és megfelelően ellássuk vidéki arusitónkat.

Az Estilap tegnap olyan példányszámban jelent meg, ami egészen ritkaságszámba megy vidéken és ez a példányszám egyben mértéke annak a nagy megdöbbenésnek, részvétnek és érdeklődésnek, amellyel az egész közvélemény a nagy államférfi halálát fogadta.

Egy fiatal leány borzalmas tragédiája

Artatlanul került a börtönbe, ahol borzalmas öngyilkosságot követett el

Reinhardtből távoztak:

Majdnem hihetetlenül borzalmas módon vetett véget életének a kerületi fogház egyik cellájában egy Hamm Anna nevű 19 éves, feltűnően szép társalkodónő. A leányt három héttel ezelőtt tartóztatták le, szörnyű váddal: gyilkossággal gyanúsítva. A városban ugyanis nemrégiben egy jomodu kereskedőt gyilkoltak meg, ismeretlen tettesek. A gyanú Hamm Annára esett, akit saját gazdája jelentett fel.

Semmi más bizonyíték nem volt a feljelentésen kívül és a szerencsétlen nő

könnyek között hangzottatta ártatlanságát. Elmondta, hogy gazdája, aki már háttán év körül jár, bosszúból jelentette fel, mert szerelmi ajánlatait nem akarta meghallgatni.

A vizsgálóbíró elrendelte a lány letartóztatását, aki valóságban buskomorra vált a fogságban. Néhány nappal ezelőtt, egy éjszaka a fogoly egyik társnője lyőször-gésre ébredt fel. S azután a Hamm Anna priccse felől valami vizsogásszerű zajt hallott. A félhomályban csak annyit látott, hogy a leány a fal felé fordulva vonaglik. Odalépett hozzá és rémülettel vette észre, hogy

a társalkodónő valóságos vértócsában fekszik és már utolsó perceit éli. Egy éles késsel, amelyet ismeretlen módon rejtgelelt magánál, szörnyű sebet ejtett a nyakán.

A szerencsétlen nő, még eszméletlenül volt. Amikor látta, hogy észrevették,

ingével befogta a sebet, még egyszer megragadta a kést és még mielőtt ebben megakadályozhatták volna, egy hatalmas, emberfeletti erőfeszítéssel újból a nyakába vágott és ez alkalommal a szó szoros értelmében átmeteszette gégejét.

Társnője végső kétségbeeséssel kiáltott segítségért, de amire az örök elősiettek, a kis társalkodó-

nő rettenetes kínok között kiszenvedett.

A letragikusabb a dologban az, hogy

épen ebben az órában szállították be a rendőrök a vizsgálóbíróhoz az igazi gyilkost, az áldozat egyik volt alkalmazottját. Kiderült, hogy a borzalmas véget ért Hamm Annának a bűncselekményhez semmi köze sem volt,

még csak nem is ismerte a meggyilkoltat.

Amikor másnap a tragikus eset híre nyilvánosság elé került, a nép rettenetes haragra gerjedt a szivtelen és gonosz feljelentő ellen.

Már a kora reggeli órákban cso-

portosulni kezdtek a háza előtt és hangosan szidalmazták.

Majd valóságos közaport zudítottak házának ablakaira és beakartak rontani, hogy meg-lincseljék.

Végre is a rendőrség vonult ki, — amely a tömeget szétoszlatta és

a denunciólnak áruházban kellett menekülnie a meilékutákon.

A hangulat annyira fenyegetővé vált, hogy a házat egész nap őrizni kellett. Csak akkor csillapodtak le a kedélyek, amikor a lapok közölték, hogy a lelkiismeretlen és gonosz kéjencet a vizsgálóbíró hamis vád miatt letartóztatta.

Egyetemi jelleget kap a nagyváradai jogakadémia

Ünnepélyes keretek között történik az átminősítés

A nagyváradai egyetem ügye esztendőnk óta foglalkoztatja nemcsak a lokálpatriótákat és az ifjúságot, hanem a kormányköröket és már hosszabb idő óta

teljesen befejezett ténynek tekinthető, hogy Nagyvárad egyetemét kap,

amely magában fogja foglalmát az összes fakultásokat.

Szó volt már az egyetem részére szükséges épületek kijelöléséről is, s a kombinációba került épülettömböt, a mely ma a katonai parancsnokságok céljait szolgálja, általában megfelelőnek tekintik, mégis az egyetem felállításának pillanatnyilag igen sok olyan akadálya van, amit nem lehet könnyű szerrel elhárítani.

Épen ezért a biharmegyei vezetőifriak részéről fölmerült az a terv, hogy kérni fogják az egyetem megnyitását egyelőre csak egy — a jogi — fakultással.

Ennek a tervnek igen sok jóindulatu szószólója és viszonylag kevés ellenzője akadt illetékes helyen is, azonban még ezt sem sikerült eddig teljes egészében elfogadtatni.

A Nagyvárad Estilap most teljesen megbízható helyről arról értesül, hogy

a nagyváradai jogakadémiát átminősítik és az egyetemnek jogi fakultásával mindent egyenlő értékűnek nyilvánítják,

vagyis valójában hivatalos és végleges alapját vetik meg a

nagyváradai egyetemnek, mely a szükséges anyagi feltételek birtokában már egészen automatikusan fog teljes egyetemmé kiépülni.

A jogakadémia átminősítése — információink szerint — ünnepélyes keretek között december hó folyamán fog megtörténni.

A sajtó-bemutató melyet nem tartottak meg

**

Csütörtök délelőtt véletlenül betévedtünk a Filmpalaceba, ahol éppen zenekari próbát tartottak a „Segítség, megnősülök!” című filmhez. Végignéztük a filmet és most utána megállapíthatjuk, hogy érthetetlen, hogy az igazgatóság ilyen filmből nem rendez sajtóbemutatót és nem csinál nagyobb reklámot. A „Segítség, megnősülök”, amely Németországban, ahol a film készült „Meine Tante, deine Tante” cím alatt jelent meg és a hasonló című kottasággal együtt hónapokon keresztül a legdivatosabb film volt, igazi ötletességgel és humorral van telítve. A 8 hosszú felvonáson keresztül nincs egy unalmas momentum; a vidám és kacagató jelenetek egész sorozata követi egymást. A humoros témához nagyszerűen illenek a főszereplők groteszk mozdulatai, sőt a feliratok, amelyek rendszerint rossz magyarsággal el szokták rontani a filmet, ebben az esetben kifogástalanok és ügyesen és karinthyanosan vannak megírva. A Filmpalace igazgatósága a filmet új „Duna keringő”-nek nevezi. Mi, akik látuk ezt a pompás vigjátékot, úgy hisszük, hogy ez az elnevezés sokszorosan megérdemelt és hogy ennek a filmnek Nagyváradon ugyanolyan sikere lesz, mint annak idején a „Duna keringő”-nek.

Mozgósínházok műsora

Heyman-Szinkör

Ma utoljára
5, 7 és 9 órák

A boxhajnok menyasszonya

Willi Fritsch, Xenia Desni

Holnaptól kezdődőleg

Nalhatatlan királynő

Ryder Haggard regénye
filmen

Apolló-Filmszínház

Pénteken
lél 5, 7 és lél 10-kor

Casanova

Rendezte: Alexander Volkoff

Főszerepben: Mosjoukine

A délutáni előadások olcsó helyárrakkal

Kedvezményes jegyek a jegyváltásnál beszámítatnak.

Filmpalace

Sas-palota

Ma 6 és 9 órák

Segítség! Megnősülök!

A szezon legjobb vigjátéka

Az új „Duna-keringő”

Előzőleg Filmpalace hirdó

Jön

Harry Liedtkével,
Vivian Gibsonnal és
Lea Parryvel

Jön

a leghatalmasabb filmalkotás

Pénzét jól kamatoztathatja

!! Ritka alkalom !!

Egy közismert mágnás kastélyából, szebbnél szebb, valódi keleti perzsaszőnyegeket sikerült megvásárolnom, amíg a készlet tart, hallatlan olcsó árban árusítom!

Sternberg, Bu! Reg. Ferd. 14

**Har ry Liedtke
Vivian Gibson és
Lea Parry játszanak a
FILMPALACE
legközelebbi
slágerében**

A bolygó zsidó

Ahasvér tragédiájában anynyi drámai szépség van, hogy sokan kísérleteztek annak megírásával. Kétségtelen, hogy a leghíresebb alkotás Eugen Sűe regénye, amely örökség, mint a misztikus történet maga. A bolygó zsidó magával hurcolja tragédiáját évszázadokon keresztül.

Egy régi hagyatékért harcolnak a jezsuiták és az örökösök. A harc éles és életre-halálra megy. De nyomukban halad a bibliai átok és a Bolygó Zsidó vagyona az enyészete lesz, mint ahogy por és hamu lesz egykor minden.

A film rendezése a maga nemében páratlan. Hatalmas tömegeket mozgat és egyedülállóan grandiózus a Golgota jelenet a keresztján vérző Krisztussal. Gabrel Gabrió, a főszereplő alakítása komoly studióra vall. A művész hónapokat töltött Palesztinában a szent sir mellett és azután a jezsuiták között, hogy beleélhesse magát a történet levegőjébe. Az alakítása így tökéletesen hű és nagy leegyszerűsített emberi mozdulatokban gazdag.

Az Apolló matinél:

Szombaton és vasárnap:
Muche,
a párisi csavargó
Koline remek filmje
és vasárnap kabaré nagy meglepetésekkel.

A n. é. közönség b. tudomására hozom, hogy az oradeai vasúti

nagyállomás éttermét

átvettem és azt régi nivójára emeltem.

Legjobban elkészített hideg és meleg ételek, valamint tisztán kezelt kitűnő italok a legolcsóbb polgári árakban állanak a közönség rendelkezésére.

Szíves pártfogási kér

NEAGU H. TRAIAN

vasúti étterem új bérlője

Ezer lakásfelmondásból negyvenet a város nyújtott be a bírósághoz

Még benne vagyunk a novemberben és eddig több mint ezer lakást mondtak fel Nagyváradon. A felmondást tudvalevőleg, vagy a bíróság, vagy a közjegyző útján juttatja a háztulajdonos a lakóhoz. Nos, Nagyváradon a törvényszéken több, mint ezer felmondási keresetet nyújtottak be. Hogy az öt nagyváradai közjegyző útján hány házigazda mondott fel a lakónak, azt nem tudjuk, de ennek a számát is legalább ötszázra becsüljük.

A bíróságnál beadott ezer kereset között csak maga Nagyvárad városa negyven beadvánnyal szerepel.

A polgármesteri hivatal a városi bérházak negyven lakójának mondott fel. Ezek

egy része már november elsején szorult helyzetben kénytelen volt a városi ügyészségen aláírni egy szerződési formulát, amely szerint május 1-ig benne maradhat a lakásban, de akkor minden felszólítás nélkül tartozik kiköltözni. A városi lakók nagyrésze azonban ezt nem tartja magára nézve kötelezőnek és ezért a bíróságnál megtámadta a polgármester felmondási keresetét. Értesülésünk szerint a városi bérházak lakói küldöttségileg keresték fel Egry Gergely polgármestert, hogy hosszabb szerződést kérjen.

Tegnap egyébként az Apolló épületből kiköltözött dr Bucico Coriolan volt polgármester a Városligetben levő saját házába. Bucico lakását két

részre osztották és abba dr Hica János közjegyző és özv. Markus Lászlóné mentek be. Dr Hica János eddigi lakását viszont Valentin Ionescu táblabíró foglalta el, aki eddig dr Bucico Coriolan házában lakott.

**MENDEL
RUHAÁRUHÁZ
Reg. Ferdinand 3.**

**Átmeneti kabátok
Raglások
Esőköpenyek
nagy választékban**

Mivel foglalkozik a váradai diákkongresszus

Az országos gyász miatt dec. 4, 5 és 6 napokra halasztott diákkongresszus programja elkészült és azt a következőkben közöljük:

I. nap: Dél előtt 10 órakor Te Deum és gyászmise a háborúban és a mozgalomban elhunyt diákok emlékére, a gör. keleti székesegyházban.

Dél előtt 11 órakor: Felvonulás Ferdinánd király szobrához, ahol gyászmise lesz és beszédeket tartanak. Tisztelegés zászlóval és katonazenével.

Dél előtt 12 órakor: Ünneplés megnyitó gyűlés a városi színházban.

Délután 4 órakor: A kongresszus munkálatainak megkezdése.

Jelentés a szövetség működéséről.

Numerus clusus
Este 9 órakor: Előadás a kongresszus tagjainak tiszteletére.

II. nap: Dél előtti ülés.

A diákság orientációja a) politikai, b) vallási, c) szociálművelődési, d) professzionális.

Délutáni ülés: A határon túli románok, a) telepítés a határon. Az elnyomott román területek.

III. nap: A külföldi románellenes propaganda.

a) A trianoni béke és a magyar optánsok.

b) J. M. C. A. és A. S. C. R.

c) A zsidók és a kommunizmus. Délutáni ülés:

Diákproblémák: a) A hullák törvénye.

b) Kedvezmény a CFR-n.

c) Egyetemi szabályzatok.

d) Diákotthonok és étkezdők. Különfélék. A kongresszus berekesztése.

A romániai egyetemi hallgatók vezérbizottsága részben a tegnap délutáni expresszrel, részben pedig az éjszakai gyorsvonattal érkezett meg Nagyváradra. Este 9 órakor Loru Popescu, a diákszövetség elnökének és az idegen városok delegátusainak tiszteleté-

re a nagyváradai jogászféliség társasvárosát rendezett a Kis Pipa vendéglőben.

A vezérbizottság tagjai ma dél előtt 10 órakor Loru Popescu elnöklése mellett a városháza nagytermében értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy

tekintettel Bratianu Jonel halálára, a kongresszust elhalasztják és erről táviratilag értesítették az ország valamennyi felsőiskoláját és a külföldi diákszövetségeket is.

A vezérbizottság tagjai a délutáni vonattal elutaznak Nagyváradról.

Egy hiszgyermek rejtélyes halála

Aradról jelentik: Érdekes bűnügyben tartott ma főtárgyalást az aradi törvényszék Antonini-Moldovan tanácsa. Még 1925. év őszén történt, hogy Gründl Kálmán világios gyógyszerészt meglátogatta volt háztartási alkalmazottja, Tarra Mária, aki évekig szolgált a gyógyszerésznél és onnan ment férjhez is. Az asszony elpanaszolta, hogy gyermeke már napok óta beteg és kérte a gyógyszerészt, hogy vizsgálja meg. Gründl meg is vizsgálta a gyermeket és a tünetekből azt állapította meg, hogy a gyermeknek ugyanaz a betegsége, mint az ő gyermekének, akinek Kardos dr. aradi gyermekkorházi főorvos szacharin-pilulákat rendelt. Hogy segítségére legyen az asszonynak, nyomban átadott neki 10 drb 7 centigrammos szacharin-pilulát, — azonban nyomatékosan figyelmeztette, hogy a pilulákat teában oldva adja be a beteg gyermek-

nek. A gyermek másnap rosszul lett, mire az asszony két pilulát lenyelelt vele, abban a hiszszemben, hogy ez használni fog. Harmadnapra a gyermek meghalt. A csendőrség gyanusnak találta a halálesetet és az ügyben megindította a nyomozást. Ugyanakkor kihágás címén is megindult az eljárás Gründl ellen, akit súlyosan megbírságoltak, mert orvosi rendelőny nélkül szolgáltatott ki orvosságot.

A csendőrség jelentése alapján az aradi ügyészség elrendelte a halott gyermek felboncolását, mert az a gyanu merült fel, hogy a halált közvetlenül szacharin-mérgezés okozta. A boncolásnál azonban kitűnt, hogy a gyermek súlyos influenzában szenvedett és a halált belső vérzés idézte elő. A boncolási jegyzőkönyv megállapításai ellenére az ügyészség hivatalból eljárást indított és gondatlanságból okozott emberölés ci-

Elysee palota
(Katholikus körben)

Ma délután 5 és 9 órakor

Az asszony és az ördög

Az asszony Greta Garbo, Az ördög John Gilbert
9 felvonásban.

Kedvezményes jegyek ma érvényesek

Har ny Liedtke
Vivian Gibson és
Lea Parry játszanak a
FILMPALACE
legközelebbi
slágerében

mén emelt vádat Grundl gyógy-
szerész és az anya ellen.

Az ügyben ma tartottak főtár-
gyalást, amelynek során több or-
vosszakértőt hallgattak meg, akik
egybehangzóan állították, hogy a
szacharin, különösen ilyen csekély
mértékben, semmi körülmények
között nem lehet halálos hatással
a betegre. Több tanu és a vádlot-
tak meghallgatása után Antonini
elnök bejelentette, hogy az ügy-
ben szombaton hirdeti ki a tör-
vénszék ítéletét, amely elé most
polgári és orvosi körökben nagy
érdeklődéssel tekintenek.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Péntek (nov. 25.) este 8 órakor:
Fecskefészék, operette újdonság.
Kondor Ibolya felléptével. B. bér-
let. Sorozat szám 27.

Szombat (nov. 26.) délután:
Édenkert. Mérsékelt helyáradak. So-
rozat szám 28.

Szombat este: Fecskefészék,
operette újdonság. C. bérlet. Kon-
dor Ibolya felléptével. Sorozat
szám 29.

Vasárnap délután 4 órakor:
Ügyvéd és férje, vígjáték újdonság,
mérsékelt helyáradakkal. Ka-
szab Anna felléptével.

Vasárnap este 8 órakor: Hattyu
vígjáték, Fekete Mihály vendég-
felléptével.

Hétfő este 8 órakor: Uraim csak
egymásután, vígjáték, Fekete Mi-
hály vendégfelléptével.

— A Fecskefészékben fellép
Gáspár Ági nagyváradi gyermek-
művész. A bájos meséjű operett
egyik sláger darabja lesz az idei
szezonnak. Kondor Ibolya, Barna
Sári, Székely Klári, míg a férfiak
közül Gróf László, Tompa Béla,
Felhő Ervin, Inke Gyula, Stoll,
Bereng, Kornai Sándor szerepel-
nek a Fecskefészékben. Külön
meg kell említeni a nagyváradi
tehetséges gyermekművészt,
Gáspár Ágit, aki bájos jelenség
lesz a darabban, amelyben, mint
a herceg fia nagyobb szerephez ju-
tott. A harmadik felvonás külön
érdekessége lesz a Repülő fecs-
kém, melyet Komjáti Károly ze-
neszerző és karmester átjulgózá-
sában külön betétként fogja éne-
kelni Kondor Ibolya.

— Édenkert, mérsékelt hely-
áradakkal. Holnap délután az Éden-
kert egyszerű vígjáték lesz mű-
soron, mérsékelt helyáradakkal, 4
órai kezdettel.

— Ügyvéd és férje, mérsékelt
helyáradakkal. Vasárnap délután 4

órai kezdettel az Ügyvéd és férje,
vígjáték újdonság lesz műsoron
Kaszab Annával a címszerepben.

A Hattyu, Fekete Mihály ven-
dégfelléptével. Vasárnap este ezt
a pompás darabot újítja fel a
színház, annak a reprizé-
vendégként fog fellépni a kitűnő Fe-
kete Mihály, aki a darab vezető
férfi szerepében fog óriási sikere-
ket aratni.

— Fekete Mihály, az Uraim
csak egymásutánban. Hétfőn este
a tavalyi színházi szezon szelle-
mes és nyenc francia csemegéje,
az Uraim csak egymásután vígjá-
ték lesz műsoron. Ez a kitűnő da-
rab a mostani reprizén is telt há-
zat fog vonzani, mert a darabban
vendégként fel fog lépni Fekete
Mihály, aki annak egyik vezető
szerepét játssza.

SPORT

Románia is részt vesz a „Középeurópai-kupa” mérkőzésekben

Biztos forrásból szerzett értesü-
léseink alapján közölhetjük, hogy
a jövő évtől kezdve

**Románia reprezentánsai is
küzdeni fognak a „Középeuró-
pai Kupáért”,**

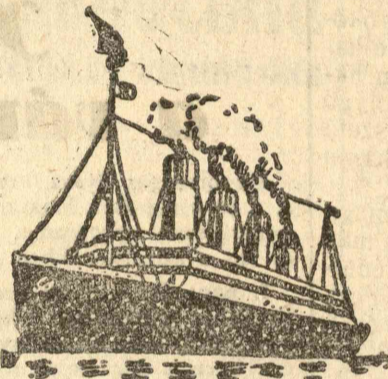
melyért eddig négy nemzet ját-
szott és pedig: Magyarország,
Ausztria, Csehszlovákia és Jugo-
szlavia.

Még élénk emlékezetünkben
van, milyen izgalmakat idéztek
elő a mostani kupa mérkőzések.
Románia bekapcsolódásával még
sokkal érdekesebb és színesebb-
nek ígérkezik a jövő évi „Kupa”
küzdelem. Romániának a „Közep-
európai Kupában” való részvétele
Lázár Kornél dr. a Kinizsi elnö-
kének érdeme. Itt említhetjük meg,
hogy december 15-ére, mikor is
Prágában nemzetközi sport kon-
gresszus lesz, tervbe vettek egy
Csehszlovákia—Románia váloga-
tott mérkőzést. Abban az esetben,
ha ez nem volna kivihető, való-
színűleg a Kinizsi vezető csapattal
egyik cseh csapat fog játszani.

Romániát a Középeurópai Kupa
mérkőzésekben valószínűleg az
országos bajnokság döntőjébe be-
került két csapat képviseli.

○ A Nac egykori hátvédje a
Hungáriában. Emlékeztetes, hogy

a nyáron Feldmann Gyula, a Hun-
gária tréner, 50 millió koronáért
megvásárolta a Nac volt hátvéd-
jét Balasitsot, Olaszország tava-
lyi bajnokától, a turini Torino
FC-től, Balasits azonban hirtelen
letört és a kék-fehérek kénytele-
nek voltak átadni a II. ligabeli
Pesterzsebetnek. Most azonban
Balasits ismét nagy formát ját-
szott ki és a Hungária visszavet-
te a Pesterzsebettől

Felvilágosítást és prospektust készséggel ad a

HAMBURG-AMERIKA LINIE S. A. R.

IGAZGATÓSÁG: L. H. Lazarovitz Timişoara, Str. Mercy No. 2.
Bucureşti, Calea Grivitei 183. 3916-1

FIÓKOK: Arad Str. Eminescu No. 12. — Ceinanti — Chişinău

**Dél-Amerika, Ar-
gentina, Brasilia,
Uruguay, Chile és
Peru. Kelet-India,
Columbia, Vene-
zuela, Cuba,
Mexico felé**

**a Hamburg-Ame-
rika Linie**

modern oceángőzseivel Min-
den héten indul Hamburgból.

Valódi Tretern, Wimpasing és amerikai hőcipők

360 leltől kezdve kaphatók:

Reichard Derső és Fia cégnél

**On előtt is nyitva áll az ut a szerencse és boldogság felé,
ha rendel egy osztálysorsjegyet Husztria közismert szerencsés cégénél**

F. KÖNIG & SOHN

WIEN IX., Alserbach Str. 5.

Rendeljen azonnal, mert KONIG szerencsejegyei gyorsan elfognak.

Nyereményterv:

100.000 sorsjegy

A sorsjegyek fele nyer

50.000 nyeremény

Egyetlen sorsjeggyel nyerhet Ön szerencsés esetben 750.000 Sch. — 18.750.000 Lei

Nyeremények: Prémia 500.000 Sch. = 12.500.000 Lei Sch. 75.000 = 1.875.000 Lei
Nyeremény 250.000 „ = 6.250.000 „ „ 60.000 = 1.500.000 „
„ 100.000 „ = 2.500.000 „ „ 50.000 = 1.250.000 „

Valamint további 49.995 nyeremény Sch. 160 (4000 Lei-től) egészen Sch. 40.000 (egy millió Lei-ig)
10.640.000 Sch. = 260.000.000 Lei összértékben.

Rendeljen máris a decemberi **I. oszt. huzáshoz** amely 1927. **dec. 28—30-án** lesz megtartva

Sorsjegyárak: $\frac{1}{8}$ = Sch. 4. — $\frac{1}{4}$ = Sch. 8. — $\frac{1}{2}$ = Sch. 16. — $\frac{1}{1}$ = Sch. 32. —

Lei 100. —

Lei 200. —

Lei 400. —

Lei 800. —

Fizetés a sorsjegy vétele után, — A huzás után azonnal küldjük a hivatalos nyereményjegyzéket.

MOZI

A FILMPALACE MŰSORA:

Péntek: 6 és 9 órakor: „Segítség, megnősülök!” A szezon legjobb vizjátéka; az új „Duna keringő”. Filmpalace hirdó.

Szombat: 3, 6 és 9 órakor: „Segítség, megnősülök!”

Vasárnap délelőtt 11 órakor: matiné, olcsó helyárakkal.

Vasárnap d. u.: 3, 5, 7 és 9 órakor: „Segítség, megnősülök!”

AZ APOLLÓ FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Pénteken: Casanova. Kedvezményes jegyek érvényben. A délutáni előadások olcsó helyárakkal.

Szombaton délelőtt matiné: MUCHE, a párisi csavargó, Koline filmje.

Heyman szinkör

Péntek: A boxbajnok menyasszonya, 5, 7 és 9-kor.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor, premier: A halhatatlan királynő. Ryder Haggard „She” regénye nyomán. Főszerepben: Betty Blyth, Hory Georg.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Matiné, Csodadoktor. Főszerepben: Rátkai Márton, Vaszary Piroška és Székely Ibolya. 10 lejes helyárakkal.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: Halhatatlan királynő.

Elysée Palota MŰSORA (Katholikus Körben.)

Csütörtök: Asszony és az Ördög, John Gilbert.

Péntek: Asszony és az Ördög, John Gilbert.

Szombat: Asszony és az Ördög, John Gilbert.

Kályhák és kályhatálcák legolcsóbbak KUN vaskereskedőnél

Wallerstein butorok

legszebbek, legjobbak nagy választék

Legjobb gyártmányú kölnivizek literenként 100 leitől Központi Drogéria.

Friss dunai hal

állandóan kapható

Andru Virgil-nél

Bratianu (Szaniszló)-utca 1. szám

Lobontiu prefektus nyilatkozata a kisebbségi tisztviselők nyelvvizsgájáról

Rosszindulatú híresztelések a vizsgával kapcsolatban

Néhány hét előtt tartották meg a kisebbségi közigazgatási tisztviselők nyelvvizsgáját a vármegyeházán. Ezen a vizsgán kivétel nélkül minden tisztviselő megjelent, aki a kisebbségi nemzetekhez tartozik és Nagyvárad, vagy Bihar megye közigazgatásának alkalmazottja.

A vizsga közel egy héttig tartott és annak eredménye hivatalosan mind e mai napig nem került nyilvánosságra.

Talán a késedelmes közlés miatt, talán más, alantas tendenciából, néhány nap óta többször és többféle formában jelentek meg újsághírek erről a nyelvvizsgáról és legutóbb egy bukaresti lap egész határozottsággal azt közli, hogy

a nagyváradai és biharmegyei vizsgázók több mint

fele megbukott ezen a nyelvvizsgán.

A „Nagyvárad Esti Lap” tudósítója ezekkel a szállongó hírekkel kapcsolatban megkérdezte Lobontiu Emil dr. prefektust, mint a vizsgáztató bizottság elnökét, aki a következő nyilatkozatot tette:

— A vizsga eredménye azokra tartozik, akik azt elrendelték és akik azt végigcsinálták. Az eredmény nagyjában már meg van állapítva,

de végleges eredményről, nem is értem, milyen formában és alapon akarnak beszélni?

Miféle eredményt akarnak és sürgetnek?

— A vizsga célja nem volt egyéb, mint hogy megismerjük a közigazgatásban alkalmazott kisebbségi tisztviselők tudását és készségét a román

nyelvben. Egyszerűen osztályozni akartuk a tisztviselőket aszerint, hogy ki tud jól, jobban, vagy kevésbé jól románul. A vizsga — bizonyos mértékig — megfelelő képet ad erről és ez nekünk elegendő.

— Nem tudom, ki találta ki, hogy ezt a vizsgát a tisztviselők tömeges elbocsájtása fogja követni?

— Megállapítom, hogy ez nem volt célja a vizsgának és senkinek esze ágában sem volt tömeges tisztviselői elbocsájtás.

— Természetes, hogy a vizsga eredménye előléptetések, beosztások, áthelyezések, véglegesítések, stb. szempontjából figyelembe fog vétetni, azonban ezidő szerint ennél több és nagyobb jelentőséget tulajdonítani csak rosszakarat képes.

Szmazsenka Ernő nyolcvanéves korában befejezte nagy zeneelméleti tanulmányát

Egészen különös, hogy nekünk, öregeknek, rokkantoknak, cinikusoknak kell köszöntenünk a fiatal, ruganyos, életvidám és optimista Szmazsenka Ernőt, — abból az ünnepélyes alkalmából, hogy most töltötte be életének nyolcvan esztendejét. Ne tessék megijedni, nem akarunk kenetlejes irázisokat puffogatni és szentimentális vezércikket írni róla. Bizony ki is kérné ezt magának, talán komolyan megharagudna érte. És méltán is. Mi akarjuk őt ünnepelni, mi, akik két emberöltővel később születünk és három nemzedékkel öregebbek vagyunk? Ugye bár, ez komikus és bosszantóan együgyű volna. Nagyon lenézne bennünket. De nemcsak ő, hanem az egész Nagyvárad, kivétel nélkül mindenki, aki az utolsó ötven esztendőben megfordult ebben a városban. Szmazsenka Ernőről nem lehet életrajzot írni és nevelésügyi kísérlet volna őt bemutatni.

Frissen, ruganyosan, emelt fővel, nyílt tekintettel siet végig mindennap a város utcáin. Azokon az utcákon, amelyek még piszkos sikátorok voltak, amikor ő hozánk került és ahol a mostani paloták helyén szegényes viskók állottak. Aszfalt, villamos, autó, kávéház, klub... Hogy megváltozott minden! Csak ő nem. Megmaradt annak, aki volt. Egyszerű művészlelkű munkásnak, aki kerüli a feltűnést és a lármát. Az ő fantáziájában már ötven évvel ezelőtt

élt minden, ami mások előtt csak most lett valóság. És az a fiatal ember, aki az első sineket rakta le a város körül, nem ismer csodákat és lehetetlenségeket. A technika előtte nem tudomány, hanem realitás. Eppen úgy, mint a muzsika. Gyönyörű, kaprázatos vallóság, sokkal különb, mint minden álom és minden illúzió. Ő az életnek ebben a magasatos birodalmában él. Alkot, teremt, munkálkodik, szórakozik, sőt, ami a legtöbb, még lelkesedik is.

Nyolcvan éves volt tegnapelőtt és most fejezett be egy hatalmas zeneelméleti tanulmányt, a mit legközelebb ki fog adni. Mint Kossuth Lajos, aki nyolcvanéves korában kezdett hozzá tizkötetes „Irataim” megírásához.

Az élet szeretete... Szmazsenka Ernő szeret élni és nemcsak a saját életét szereti. A másokét is, mindenkiét, aki csak körülötte él, még azokét is, akiket sohasem ismert és sohasem látott. Mert rendíthetetlenül hisz az emberi élet értékében és magasatos hivatásában. Sőt talán nem is csak az emberi életet szereti, hanem magát az életet, a létezését, a mozgást, a tevékenységet s a szeretetet. Nővényben, állatban és emberben is megismeri a leggyatemesebb nagy törvényt, a földi lét univerzálisát, amely nemcsak magáért van és nem minden cél nélkül van.

De kár filozofálni, ő sohasem csinál ilyet, — legalább nyilvánosan nem. Érti és élvezi a nagy és osztatlan szeretet melegét, amelylyel az egész város társadalmát körülövezi. És mi is csak ebben a szeretetben bízunk. Akit szeretnek és aki szeretni tud, — az megbocsájt. Hiszünk abban, hogy Szmazsenka Ernő nekünk is meg fog bocsájtani. Azért, mert őt így nyilvánosan apostrofálni mertük. Mi, keshedt, tehetetlen öregek,

akik féltényi idősek vagyunk, őt, az igazi és egyetlen fiatalit, — aki most töltötte be nyolcvanadik esztendejét...

Jön Jön
LIEBE
Elisabeth Bergner

Fényes Jólékonycélu est volt a Gyurkovics-lányok előadása

Jóval meghaladta a rendezés műkedvelő előadások színvonalát az a fényes est, melyet a nagyváradai Református Nőegylet rendezett tegnap este a Heymann Szinkörben. A termet szépségű, kiváló közönség töltötte meg. Régi színházi estek forró és meglátt hangulata uralkodott a nézőtérben s az egész előadás a legnagyobb siker jegyében folyt le.

Nagyvárad elit-társadalmának színe-java lépett fel Herceg Ferenc friss, ötletes és eleven darabjában, a Gyurkovics lányokban. A szereplők játéka a kedvező várakozást is meghaladta, s elsőrangú művészi teljesítmény volt.

H. C s i g h y Ella finoman játszott meg Katinka szerepét s a közönség zajosán ünnepelte kitünő játékáért. Fényes bizonyosságot tett arról, hogy nemcsak mint elsőrangú énekesnő, hanem prózai művésznő is, teljesen kiforrott színpadi tehetség.

Z s i g m o n d o v i c s Irén

szép, ügyes és temperamentumos. Páratlan színésznői készséggel bír.

Dr. Lichtenegger Hermanné játéka élvezetes és művészi volt. C. Losonczy Eta, mint Gyurkovicsné pompás alakítást nyújtott. Pap Irénke egyéniségéhez illő szerepében bájos volt s kedves játéka nagy tetszést aratott. — Horthy Kálmán, mint Sándorfi főhadnagy, valóban elegáns és fess tiszt alakját mintáztta. Dr. Fodor Péter férfias megjelenésével, Radványi ezredes szerepében egyike volt a legkiválóbbaknak. — Kálmán György kiforrott művész. Kiváló tehetségű színészi talentum. Frappáns játékaival Horvay Feri hálás szerepében mindenkit lebilincsel. Forgó Lajos, Szabó Dénes kitűnő alakítást nyújtottak. Bittenbinder János, mint Radványi Gida ügyes és kedves volt. De dicséretet érdemel kis szerepében a többi résztvevő. Bódis Mancsi, Thury Klári és Csernák Emmike is.

BEN HUR
a legnagyobb esemény

A VÉGZETES KASTÉLY

— A Nagyváradi Estilap regénye —

(36)

IRTA: MABEL WAGNALLS

— Kérem, figyeljen csak egy kisére. Első sorban is ez a nehéz-kés tartalma és fontoskodó című könyv, ez az „Augustinus” azért ismeretlen mert az ő legtekintélyesebb írójainak, Molinasnak tanításával. Ezt csak belátja — n'est-ce pas? — A márkíné egyik fehér ujjacskáját a levegőbe nyújtotta annak jeléül, hogy ezt a pontot elintézte. Aztán egyre jobban fel-tüzelte saját magát, így folytatta: — Elkor azian az én tisztelet-barátaim, a jezsuiták öt tételt olvasnak fel a pápának, amelyeket állítólag az általuk annyira gyűlölt könyvből vettek ki. És lám, a mi derék Innocent pápánk nem veszi észre, hogy a lapszámot és a fejezet számát mindenütt elfelejtették, hogy valamiképpen össze ne hasonlíthassák e tételeket az eredeti szöveggel. Vous Comprenés?

De Bernis engedelmesen bólintott, a marquise pedig tüze ebben tovább magyarázott. — Bien! Ő szentége tehát kiátkozta az öt pontot s ezzel együtt az egész könyvet. Ezzel aztán kezdetét vette a felfordulás. Az elhunyt püspök barátai azt állították, hogy a megboldogult sokkal jámborabb, katolikus volt, hogysé valami eretnekséget írt volna s a leghatározottabban tagadták, hogy a kérdéses tételek tényleg megvonnának a könyvből. Természetesen a dolgot nem lehetett bizonyítani, mert — amint mondtam — senki sem volt képes a könyvet előváltani. Bár a legközelebb megpróbálkoztak vele. Tizenegyedik Lajos megbízást adott egy tudósnak, hogy rágja át magát a vaslós köteteken és keresse meg az öt eretnek tételt. Mondják, hogy mikor ez a tudós elvégezte a reá bízott munkát, a következő

kétes értékű kijelentést tette: „Ha az az öt mondat tényleg bennfoglaltatik is a könyvből, akkor minden bizonyosan inkognitóban vannak.” S azt hiszik, hogy ez bántotta a jezsuitákat? Legkevesebb sem! A legnagyobb nyugalommal azt felelték, hogy aki kétségbe vonja ennek az öt eretnektételnek a meglétét, az a pápában kételkedik, aki kiátkozta őket. S itt van aztán a ravasz és nehezen megoldható csomó. A vitát a pápa csálhatatlanságára játszották át. A jezsuiták mellette vannak és ellene a jansenisták.

Madame de Pompadour egyre jobban felizgult, fejének és vállának mozgásával adott nyomatékok szavainak és így folytatta: — S mi a végső eredménye ennek a borzasztó veszekedésnek? Páris papsága — mind jezsuiták — összedugják a fejüket s egy olyan rendeletet eszelnek ki, — amely minden papot és minden tamitót, aki nem ekküszik meg rá, hogy tudniillik Jansen könyvének hírhedt részeit valóban meglévőnek hiszi, azt exkommunikálják, mint eretneket megbélyegzik, elűzik és elpusztítják.

Madame de Pompadour félrelökte a bársonypárnát, csinos lábacskaival nagyot dobbantott és hozzátette:

— Mon Dieu, ha a jezsuitáknak és jansenistáknak ez a vitakozása nem volna olyan gazdag tragédiákban, megkacagtatná még az Olympust is.

— De hát csak nem teszi a jezsuitákat felelőssé mindazért a sok bajért, mely ebből a civodásból származott — vetette közbe de Bernis, csak azért, hogy a beszélgetés el ne lankadjon.

(Folytatjuk)

Mi újság?

Az Apolló rekordmúsora folytatódik.

Jön Eugen Süe regénye

A bolygó zsidó

A főszerepben: Gabriel Gabrio

Nov. 25. **Apolló: Casanova**

* **Biró József lett az erkölcsrendészeti osztály vezetője.** A minap megirtuk, hogy Bunescu György rendőrprefektus, a bűnügyi osztály vezetésével Posar inspektort bizta meg. Posar inspektor eddig az erkölcsrendészet élén állott és most távozásával az ügyosztály vezetésével a rendőrprefektus Biró Józsefet bizta meg.

Jön: A fekete apáca Elisabeth Bergner, a világ legelső filmszínésznője

Jön: Ryder Haggard regénye filmen: „A halhatatlan királynő”

* Elmarad az Ujságíró Klub pénteki estélye. A nemzeti gyász miatt a Klub estélye a jövő hétre marad.

A legszebb film Asszony és az ördög

* **Házasság.** Berger Rózsi és Szamberg Zoltán f. hó 27-én, vasárnap délután 3 órakor tartják esküvőjüket Str. Densusianu (Jókai)-u. 23 szám alatt.

Döbbenetesen szép a Bolygó Zsidó Golgota-jelenete.

Jön

Ben Hur

Elysee-palotába

A modern filmrendezés minden csodája és a bibliai mondák minden szépsége a Bolygó Zsidó-ban.

Asszony és ördög a legnagyobb sláger Elysee-palotában

* **A só-árak egységesítése.** A Monopol Igazgatóság utasította a bányahivatalokat, hogy minden szállítmány vasuti fuvarját egyformán frankirozzák, valamint rendeletet adott ki a só-koncesszionáriusoknak, amely szerint a só-árakat úgy állapította meg, hogy a távolabbi szállítások és fuvarozások dacára is egyenlő árban jusson sóhoz egy a távol lakó uralusi nép, mint a városokban lakó munkássztyály. Egyidejűleg utasította a Monopol Igazgatóság inspektorait, hogy rendeletének betartását ellenőrizzék.

A halhatatlan királynő Ryder Haggard regénye Heyman Szinkörben

A keleti miszticizmus izgalmai a Bolygó Zsidó-ban.

* **Uj ügyvéd.** Mihuc József, a nagyváradi jogásztársadalom tehetséges tagja, kitűnő sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát. A legfiatalabb váradi ügyvéd Nemes Flórián, a népszerű városi közgyámnak a veje.

Siessen tegyet venni BEN HUR-hoz

Nevetni kell, nevetni muszáj, ha megnézi a

Boxbajnok menyasszonya
című vígjátékot

Páratlanul érdekes és szép Bolygó Zsidó.

x **Kézfimító!** A Liseron krém három nap alatt bársonsimává és hófehérré varázsolja a kezeket. Kapható a rakárban: Farkas István Apolló-drogueriájában.

x **A „Nagyváradi Estilap Budapestben állandóan olvasható a Park Szálloda házában, VIII. Baross-tér 10.**

Vasárnap d. e. 11 órakor matiné

a Heyman szinkörben

A

csodadoktor

Rátkai Márton és Vaszari Piri

10 leies helyárrakkal

Ahasvér tragédiája a: Bolygó Zsidó.

BEN HUR

a filmek fejedelmé

WIMPASSING
hócipó

formája és minősége a legjobb

NAPPAL | FOTEL

Uj rendszerű összeesukható fotel, mely éjjel ágynak használható

már 3300 leitől kapható

ART kárpitosnál

Cosbuc (Szalárdi)-utca 9. szám

Rosenzweig-palota

ÉJEL | 3883 | AGY

Meinl

uj termésű **teu**

szinre, izre

utolérhetetlenek

Wursl

49 cégnél, Reg Ferdinand

Karikagyűrű svájci kar- és zsebórák nagyon olcsón kaphatók

URÁN-nál 6-2

Nic. Iorga (Zöldfa)-utca 8. szám.

Endlizés!

olcsón és kifogástalanul elkészítve csakis I. Vulcan (Nagy Sándor)-u. 11. ajtó 5. vállalkozó

Vasárnap nincs zene és előadás

A belügyminiszter tegnap körrendeletet intézett az ország összes hatóságaihoz és ebben vasárnapra, a temetés napjára országos gyászt rendelt el. Ennek alapján Bunescu György rendőrprefektus a következő rendeletet adta ki:

Mi, Bunescu György Nagyvárad rendőrprefektusa elrendeljük, hogy folyó évi november hó 27-én, vasárnap Románia halhatatlan miniszterelnökének, I. C. Jonel Bratianunak temetése alkalmából Nagyvárad vá-

ros területén szigorú zenetiltalom van. Színházak, mozik, látványossági helyek zárva vannak. Ezen a napon sem előadások, sem gyűlések, sem összejövetelek nem tarthatók.

BUNESCU GYÖRGY
prefect de politie.

Lobontiu Emil vármegyei prefektus tegnap a belügyminisztertől távirati értesítést kapott, amely szerint vasárnap Bratianu Jonel temetése nap-

tán a törvényszéken is gyász istentisztelet tartandó. Mise után mindenütt meghúzzák a harangokat. A temetésre Biharvármegyéből is küldöttség megy. A prefektus felhívta a községeket, hogy Bratianu végső akaratahoz képest kosszorukat ne küldjenek és ne vigyenek magukkal és az arra szánt összeget fordítsák a Bratianu kultur-alap javára.

Bratianu Jonel halála folytán a törvényszéken és gyász van és ennek jeléül a bíróságokon két napig nincs tárgyalás.

A kormány proklamációja Románia népéhez

Bukarestből táviratozzák: A minisztertanács tegnapi teljes ülésén foglalkozott azzal a súlyos veszteséggel, amelyet az országot legnagyobb államférfiának elhalálózásával érte. — Elhatározták, hogy proklamációt bocsájtanak ki az ország népéhez, amelyet falragaszokon fognak közzé tenni és megfognak közölni az ország összes lapjaiban.

— E proklamáció méltatja

az elhunyt miniszterelnök hervadhatatlan érdemeit és azokat a történelmi értékű szolgálásokat, amelyeket egy negyed évszázad alatt, Károly király és Ferdinánd király mellett, mint az uralkodók leghűségesebb oszlopa és támogatója az ország érdekében teljesített. Kiemeli a proklamáció azt az emberfeletti munkát, amelyet a miniszterelnök az ország egységesítése és felvirágoztatása körül végzett, méltatja a

román területek egyesítése, az általános választójog megalkotása és a földművelőknek földhöz juttatása által teljesített demokratikus politikáját. Elhunytja oly úrt hagyott maga után, amelyet nagyon nehéz lesz betölteni.

A proklamáció, amelyet a kormány valamennyi tagja aláírt, — ma délelőtől tíz óráig is érkezett Biharvármegye prefektusához.

A vármegye és a város részvéte

Biharvármegye és Nagyvárad városa a legünnepélyesebb módon fogja lekönyveltani részvétét a miniszterelnök elhunytja alkalmából. Templean alispán vezetésével egy delegáció utazik el és képviselni fogja a vármegyét.

Nagyvárad város részéről dr. Egyri Gergely polgármester Craciun András városi tanácsost kérte fel, hogy a temetésen a város közöniséget képviselje s a város nevében koszorút helyezzen a miniszterelnök sírjára. Craciun András

valószínűleg Bota György tankeleti főigazgató társaságában utazik el még a mai nap folyamán.

A Biharvármegyei szenátorok és képviselők Mosoiu tábornok vezetésével lesznek jelen testületileg a temetésen.

Bratianu Jonel utolsó tragikus órái

Bukarest, nov. 25. Bratianu Jonel halála olyan váratlanul köszöntött be, hogy magában Bukarestben sem várták elhinni az emberek az első hírt. Kedden reggel a miniszterelnökségtől sajtóiroda által közzétett közleményben a betegség komoly voltát jelezték. Csak kedd este kezdett a betegség súlyosabbra válni. Bratianu állapotja. Orvosai: Danilopol, Nanu Muskel, Anghel, Bunescu közoktatásügyi miniszter, dr. Lupu, Nastasi és Meadeanu kedd este óta mindent megpróbáltak a beteg megmentésére, azonban úgy látszik, hogy az orvosi beavatkozás mégis későn jött.

Néhány óra múlva a csövet genny borította el és ekkor a beteg elájult. Anghelcsu dr. újabb operációt végzett rajta s még nagyobb csövet illesztett be a gégébe.

Ez pillanatnyilag javulást eredményezett, de később az orvosok megállapították az általános fertőzést, amely katasztrófával fenyegetett. Mindkét műtét beavatkozás, zaltatás nélkül, helyi érzéketlenítéssel történt és a beteg erejét nagyon kimerítette.

A légzés fokozatosan kihagyott és a többi szervek működésében mindinkább zavarok állottak be. A pulzus percenként 150-re emelkedett, később a szíverés 40-re csökkent. A beteget mesárségesen táplálták rumos teával, de a gyakori ájulási rohamok már va-

lószerűvé tették a katasztrófát.

Szerdán délután újabb operációt hajtottak végre, amely azonban csak néhány óráig eredményezett javulást. A miniszterelnök már szerdán délelőtt elvesztette beszélni képességét és irásban közölte családjával, legyenek nyugodtak, bizik felgyógyulásában. Az elhunyt fia, Bratianu Gheorghe egyetemi tanár éjjel 1 órakor érkezett Jasiból. Ez időtől reggelig mellette virrasztottak a család tagjai, az orvosok és a kormány. A halál nehéz tusakodás után következett be. 5 óra után beállott az agónia.

és 6 óra 40 perckor állapították meg az orvosok, hogy Bratianu Jonelben nincs többé élet.

Ezrével zárandokolnak Bratianu ravatalához

Bukarestből jelentik: Bratianu Jonel ravatala valóságos zárandoklás helye. Még nem nyílt meg tulajdonképpen a ravatalos ház a nagy közönség

számára, de a politikai és tudományos világ és a közélet férfiai olyan számmal keresik fel a családot, hogy egész nap áradatszerűen vonulnak

az autók és kocsik a Bratianu-ház felé. Pártkülönbség nélkül rója le mindenki részvétét a nagy halott iránt.

Az összes tudományos és társadalmi testületek gyűlést tartottak és gyászbeszédokban adóztak a kegyeletnek. A gyász teljesen a nemzeti gyász jellegét öltötte. Bukarest épületein fekete lobogó leng.

Gyászfátyolos nemzeti lobogókat kell kitűzni

A prefektus közli, hogy a kormány intézkedése folytán gyászfátyollal bevont nemzeti lobogókat kell kitűzni s azok az elhunyt miniszterelnök temetését követő napig kinn hagyandók.

MA DELBEN ARAMSZÜNET.

A villamosüzem igazgatója közli, hogy ma déli fél 1 órától 2 óráig szüneteli fog az áramszolgáltatás.

Váradai árfolyamok

Pengő 28. 85, cseh korona 4.88, dinár 2.95, márká 23.20, francia frank 6.50, svájci frank 31.75, lira 900, dollár 164, font 802.

„Mercur“

általános kereskedelmi egyeztető és tudakozó iroda

Plaza Venezia (Templom-ter)

114

Információkat úgy a belső-dön, mint a külföldön legmegbízhatóbban eszközöl, ugyisintén egyeztetéseket úgy bel-, mint külföldön vállal és leggyorsabban elintéz

Jön: A fekete apáca Elisabeth Bergner, a világ legelső filmszínésznője

A n. é. hölgyközönség szives tudomására!

A BERLINI kézimunkaüzlet

Printul Carol (Szállási Dezső)-utca 1. sz.

átvettem és teljesen újja szerveztem.

Storok, terítők, divánpárnák montirozását a legszelbben készítem. Fehér és színes gép- és kézihimnizést, tamburozást, endlizést, gép- és kézi aszurozást, mintás, plissé és guvrirozást készítenk a legszelbben kivitelben.

Farkasné

71

Olcsó tűzifa!

Sikerült 1000 m³ I. oszt. tűzifát kedvező kérés folytán beszerezni, amelyet igazgatóságunk olcsó árban bocsájta tagjaink és vásárló közönségünk rendelkezésére.

Saját érdekében cselekszik, ha tűzifa-szükségletének beszerzése előtt irodánkat felkeresi

Népszöv. Hangya fog. Szöv. 108

Str. Prințul Carol (Szilágyi D.)-u, Katolikus Kör épület

No. G. 4215-1927.

Publicație de licitație

Subsemnatul delegat judecătoresc, aduc la cunoștință publică că în urma deciziei cu No. 3854-1926 a Judecătoriei Rurală Marghita efectuându-se execuție de escontentare în favoarea următorului Casa de Păstrare soc. pe acț. repr. prin avocat Dr. Herman Friedmann din Marghita în contra următorului din comuna Dijir pentru 5000 lei capital și acc. sau secvestrat mișcătoarele: 2000 Kgr grâu în valoarea totală de lei 12.000 cari se vor vinde prin licitația, publică ce se va ține în ziua de 28 Noemvrie 1927 ora 17 la locuința următorului din comuna Dijir și la care sunt invitați cumpărători a se prezenta cu acea observație, că mișcătoarele de mai sus, pe lângă achitarea în numerar a prețului de cumpărare se vor vinde celui ce va promite mai mult, la caz de lipsă și chiar sub prețul de estimație.

Marghita la 25 Octomvrie 1927.

Delegat judecătoresc
Flaviu Popp.

Fest. Tisztelet nap alatt
Halinoscsán a Sas alatt
Nos. 3816 Vasal

Eladó Tache Ioanescu (Körös)-utca mellett üzletes magánház, istálló, kocsiszin, nagy udvarral 250.000 leiert.
Magánház Bul. Regele Ferdinand (Károlyi-utól) 10 percre 2 szobás lakás 2000 leiert.
Mezők a város közelében helyesnek helyesnek.
„Ardeal“-iroda fő posta mellett 107-2

Kegyelel temetkezési intézet
Sas-pas-sage 16

x Jazz-Band lemez újdonságok: Halleluja, Sweet Maria, kaphatók a Hegedüs Hirlapiroda gramofon osztályában.
Ára 160 Lei.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

HA VAN PÉNZE, akkor sem kell, hogy egyszerre kiadja, mert női kabátokat, szőrmézve is a legolcsóbban, heti vagy havi lefizetésre Rotenberg Márton cégnél szerezheti be, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15.

HA NINCS PÉNZE, akkor is beszerezheti szükségletét, kényelmes heti vagy havi lefizetésre a Rottenberg Márton cégnél, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15.

HA LESZ PÉNZE, arra fel már most vásárolhat férfi és női szöveteket, kész női kabátokat, selymeket, pouplinokat, zellíreket, vásznakot, damasztot, bársonyt, flanelt, páplant, swettereket, pulovereket, kötött kabátokat és minden e szakmába vágó divat dolgokat heti vagy havi lefizetésre Rottenberg Márton cégnél, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 3793

CSEHORSZAGBA Halmin át utazó férfi vagy nő adja le címét a kiadóba. 479

URAIM! Egy nem szép, de jóalakú, intelligens, vig kedélyű urileánynak melyik abszolút ur-ember merne unaloműző partnere lenni. „Aphrodite” jeligére Hegedüs hirlapirodába. 476

HATTYUNAK. Diszkréciót ígérek és várom levelét vagy Magát. 472

LACIKAM. Levelöd tegnap érkezett. Jól vagyunk. Csókolunk. 474

URAK, ki volna hajlandó lét fiatal nőt szerényen támogatni. Irjon „Szőke és barna” jeligére a Hegedüs hirlapirodába. 481

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butorított szoba, központban azonnalra, fűtés és világítással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bővebbet a „Metropol” szálloda portásánál. 3950

ALKALMAZÁS

ÜGYNÖKÖK és ügyöknök, helyi magánfelek látogatására, magas provizió mellett felvételnek. Cim a kiadóban. 465

JOBB házból való leány orth. kis családnak ajánlkozik. Cim Hegedüs hirlapirodában. 482

MINDENES főzőnőt keresek el-sejére, éves bizonyítvánnyal. Cos-buc (Szalárdi) utca 12. 477

ELVESZETT

ELVESZETT november 3-án egy csomag fényképekkel és más értéktelen iratokkal és iskolai bizonyítványokkal. Becsületes megtaláló hozza be a Bihoreana bankba, hol 500 lei jutalomban részesül. 480

ADÁS-VÉTEL

PRIMA hangu pianinó sürgösen eladó. Steinbach, Pável-u. 27. 464

D	egyetlen hangversenye
O	november 30-án
H	a „Filmpalace” termében
N	szenzációs műsorral.
Á	Jegyek 25. leitől 240 leig
N	már kaphatók a
Y	Hegedüs Hirlapirodában.
I	Siessen jó helyet biztosítani magának

Figyelem! Hölgyeim!! Figyelem!
Olcsó ruhavarrás és alakítás öcskából is, estélyi és utcai ruhát, minden e szakmába vágó dolgokat csinosan és jutányosan készítek. Varró és szabászati tanfolyam allandóan
96
Str. Axente Sever (Bém-utca) 5. sz.

HIM Doberman fajtisza más éves eladó. Cim a kiadóban.
ELADÓ perzsaszőnyeg szép gép. Vitéz Mihály (Nagypiac) 12. szám.

PÉNZKÖLCSÖN

PÉNZKÖLCSÖNT nyújt kézi kezre egyezzer leitől kezdődő Háztulajdonosok Bankja, Delerancea (Ritoók Zsigmond)-utca 3.
Ministerul Muncii, Cooperatiunii Asigurarilor Sociale Inspectoratului Muncii Regiunea XIV. Oradea Eșire No. 990 din 19 Noembrie 1927.

Publicațiune

In conformitate cu Ordinul Direcțiunei Plașării No. 283 din 16 Noembrie, 1927 și a 78 din Regulamentul pentru aplicarea legii statutului funcționarilor publici, se publică concurs pentru ocuparea postului de Impiegat stagiar la Oficiul de Plasare Oradea.
Salariul cu toate accesoriile este de lei 3120 lunar.
Doritorii de a ocupa acest post sunt invitați a-și înainta cererile în termen de 15 zile dela data acestei publicații la sediul Inspectoratului Muncii Oradea.

Candidații vor fi supuși unui examen de capacitate, care se va ține la Inspectoratul Muncii Oradea, la data ce se va comunica candidaților.

Candidații vor trebui să îndeplinească condițiunile art. 5 din legea Statutului funcționarilor publici și art. 76 din regulamentul statutului.
In lipsa candidaților cu diploma absolvirei liceului, se vor numi un absolvent al unui curs secundar inferior, sau acei cu titluri echivalente reușiți la examenul de capacitate.
Toate cererile vor fi însoțite de actele cerute de art. 7 din regulamentul legii Statutului funcționarilor publici.
Termenul ultim pentru depunerea cererilor va fi la 5 Decembrie 1927.

Oradea, 19 Noembrie 1927.
Inspector Central.
I. d. Neacșu.

Zenetanárook és tanulók figyelmébe!
Hegedüs, zongora és mindenféle hangszerekre való iskolák, tanulmányok és előadási darabok legelőnyösebben beszerezhetők a Hegedüs Hirlapiroda zenemű-osztályában Oradea Bul. Regele Ferdinand 2.
Vidéki megrendeléseket postafordultával küldjük.

x Még nem látta a Nádor-féle 1928. évi Zenealbuszt? Nézze meg a Hegedüs Hirlapiroda köttás boltjában.
Sonnenfeld Adolf-nyomda r. 6